

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

СТРАТЕГІЧНІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ОСВІТИ,
ТЕХНОЛОГІЙ ТА СУСПІЛЬНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ

STRATEGIC GUIDELINES FOR THE DEVELOPMENT OF SCIENCE,
EDUCATION, TECHNOLOGY, AND SOCIAL TRANSFORMATIONS

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

28 листопада 2025 р.
November 28 2025

м. Рівне, Україна
Rivne, Ukraine

УДК 37:082.2(06)

Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій та суспільних трансформацій: збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Рівне, 28 листопада 2025 р.). Рівне: ЦФЕНД, 2025. 171 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Стратегічні орієнтири розвитку науки, освіти, технологій та суспільних трансформацій” з:

Відокремлений структурний підрозділ “Івано-Франківський фаховий коледж фізичного виховання Національного університету фізичного виховання і спорту України”

Військовий інститут телекомунікацій та інформатизації імені Героїв Крут

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Глухівський національний педагогічний університет ім. О. Довженка

Державний вищий навчальний заклад “Ужгородський національний університет”

Державний торговельно-економічний університет

Державний університет “Житомирська політехніка”

Дніпровський державний університет внутрішніх справ

Донецький національний університет імені Василя Стуса

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

Житомирський державний університет імені Івана Франка

Запорізький національний університет

Івано-Франківський національний медичний університет

Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу

Інститут невідкладної і відновної хірургії ім. В.К. Гусака НАМН України

Інститут сцинтиляційних матеріалів НАН України

КЗВО “Рівненська медична академія”

Київський національний університет будівництва і архітектури

Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

Комунальний заклад вищої освіти “Дніпровська академія неперервної освіти”

Дніпропетровської обласної ради

Криворізький державний педагогічний університет

Львівський національний університет імені Івана Франка

Національна академія сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця

Національний університет “Львівська політехніка”

Національний університет “Одеська політехніка”

Національний університет “Чернігівський колегіум” імені Т. Г. Шевченка

Національний університет водного господарства та природокористування

Національний університет цивільного захисту України

Поліщук О. С. ПОГЛЯД КУРСАНТІВ НА ЗАНЯТТЯ З УСНОГО МОВЛЕННЯ	43
Tsyypina D. S. TEACHER LANGUAGE IN FOREIGN LANGUAGE TEACHING AS A LANGUAGE REGISTER	46
СЕКЦІЯ 3. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ SECTION 3. PHILOLOGICAL SCIENCES	48
Демченко Н. В., Стозуб В. О. МОВНА ПІДГОТОВКА В КОНТЕКСТІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ: РОЛЬ АНГЛОМОВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ВІЙСЬКОВИХ ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНИХ ПІДРОЗДІЛАХ.....	48
Жукова А. Р., Горошко-Яровик Л. І. СИСТЕМНО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПРЕФІКСАЛЬНИХ І СУФІКСАЛЬНИХ СЛОВОТВІРНИХ ПАРАДИГМ	53
Kosuba O. Y., Kirsanova O. V. THE PHILOSOPHY OF RELIGIOUS SYMBOLISM IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL <i>THE CHRONICLES OF NARNIA</i> BY C. S. LEWIS	55
СЕКЦІЯ 4. ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ SECTION 4. PHYSICAL CULTURE AND SPORTS	59
Богдановський І. В., Бойченко Ю. Б. ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ОЗДОРОВЧО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ РІЗНИХ ВІКОВИХ ГРУП	59
Винничук Є. П., Матвієнко І. С., Соверда І. Ю. ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНО-ПРИКЛАДНОЇ ФІЗИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ «МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ».....	63
СЕКЦІЯ 5. ПРАВО SECTION 5. LAW	65
Голод В. Ю. БАНКРУТСТВО ПІДПРИЄМСТВ: НА ПРИКЛАДІ ДП «СОЛОТВИНСЬКИЙ СОЛЕРУДНИК» ...	65
Сюсюкало В. Ю., Гритенко О. А. ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ КВАЛІФІКАЦІЇ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ГІБРИДНОЇ ВІЙНИ	69
СЕКЦІЯ 6. ФІНАНСИ, ОБЛІК, БАНКІВСЬКА СПРАВА, СТРАХУВАННЯ SECTION 6. FINANCE, ACCOUNTING, BANKING, INSURANCE	72
Волкова В. В., Пасічник А. О. НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ БАНКІВСЬКИХ ПРОДУКТІВ І ПОСЛУГ ДЛЯ КОРПОРАТИВНИХ КЛІЄНТІВ В УКРАЇНІ	72
Довгань О. І. БІГ ДАТА (BIG DATA) ЯК НАПРЯМ РОЗВИТКУ ЦИФРОВИХ ІННОВАЦІЙ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УКРАЇНІ.....	75

УДК 1:2-14:81'25:82-311.3(=111)

Kosuba O. Y.

graduate, independent researcher,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

Kirsanova O. V.

Lecturer of Linguistics and Translation Department,
Borys Grinchenko Kyiv Metropolitan University

THE PHILOSOPHY OF RELIGIOUS SYMBOLISM IN THE TRANSLATION OF THE NOVEL *THE CHRONICLES OF NARNIA* BY C. S. LEWIS

The aim of the paper is to demonstrate how the religious and mythological features of Clive Staples Lewis's novel 'The Chronicles of Narnia' are rendered through several versions of its translation into Ukrainian and show the close connection between the philosophy of symbolism and translation techniques used to convey the symbols and myths into the lexical units in a different language.

The analysis is based on one of the world-popular bestsellers *The Chronicles of Narnia* which is a series of seven children's fantasy books. They tell about the adventures of children in a fairy-tale land called Narnia, where animals can talk, magic does not surprise anyone, and good fights evil. The novel contains many allusions to Christian ideas, Greek and Roman mythology and traditional British and Irish fairy tales in a form accessible to a young reader.

Lewis thoughtfully chose the genre of the novel-tale *The Chronicles of Narnia* because it allows him to use mythological plots and characters that become symbolic. The great variety of religious metaphors and symbols, that is the most distinctive feature of the novel, causes difficulties in translation.

Before doing the analysis of the translation techniques used to convey the context of the religious and mythological symbols of the novel from English into Ukrainian we shall start with the brief outline of the symbolism and mythology concepts.

As stated at Concise Philology Encyclopedia, symbolism – a branch of modernism, a direction in poetry where an artistic symbol is used instead of an image that reproduces a certain phenomenon [5]. In that way the idea of symbols must be presented in a specific sensory form so that the it (the idea) can be achieved with the help of individual imagination and understanding of what lies in its background. For this, the author must use a special style, which includes secrets, complex word formations, illusions and understatement.

Considering the concept of mythology, we have to highlight that it contains stories and legends collection of a certain culture, community. The sense of

mythology is to explain some phenomena (the origin of the universe and life, meteorological phenomena, unsolved questions) [9]. Myths usually depict very characteristic gods, heroes, or figures with superhuman attributes. Some of these myths are related to religion, and together they embody a certain belief. Others are simply stories passed down orally from generation to generation.

It's important for us to understand that the main task of translation is to accurately reproduce the content of the original, it is not the words, grammatical constructions or other means of the source language that are translated, but the ideas of it. It is not individual words of the text that are translated, but its content. Words acquire a certain meaning only in a context that makes it possible to accurately determine the meaning of the original. Adequate rendering of the content of the source text is a defining requirement for translation.

One of the most commonly used means of translating a lexical unit of a text is calque which is characterized by replacing its (lexical unit) component parts (morphemes or words) with their lexical equivalents in the target language.

In linguistics, a calque or loan translation is a word or phrase that is a literal translation of a foreign word or expression, in particular, in parts with the subsequent assembly of the parts into a whole according to the laws of word formation of the language in which the calque is made [8].

The symbolism of religious consciousness – the endowment of objects, actions, words, and texts with special religious meanings. It is explained by theologians by the fact that no earthly reality is capable of expressing ideal divine perfection, therefore, it requires a certain mediation [7].

It is necessary to point out that mediation takes place through visualization of the main religious tenets in sensual images – human-like beings, animals, plants, material objects, abstract or natural phenomena. Religious scholars agree that these images are needed to demonstrate complex, abstract religious ideas to the uneducated majority of believers.

Thus, we discovered a direct connection between the symbols of philosophy and the translation of a text and can move on to the analysis of a few translation techniques used in rendering the author's idea of his famous work *The Chronicles of Narnia*.

Clive Staples Lewis wrote more than 60 books, researching which, scholars determine the leading purpose of his work as the transmission of religious meanings.

The translation techniques analysis of the novel's religious symbols is represented in this thesis by the examples of the main four types of symbolic characters:

a) anthropomorphic (a character embodying human form): *Queen Susan the Gentle*; b) zoomorphic (animals that have human behavioral traits): *Aslan*; c)

subject character: *The Wood between the Worlds*; d) abstract character: *the Deplorable Word*,

First, consider the most important zoomorphic personality symbol that combines all the books of the *Chronicle of Narnia – Aslan, the lion*. In the target language his name is successfully transmitted by the method of transcoding: *Аслан*. The Lion named Aslan is a religious character because according to his behavior he symbolizes Jesus Christ. Aslan is perceived as the king of animals which is similar to Jesus Christ Who is believed as the King of the world. In the Ukrainian language, there is also a saying that the lion is the king of animals, so the meaning of the symbol is preserved here. The lion of Aslan is the symbol of the creator of the world [2].

The next example, this time anthropomorphic, personality symbol that also symbolizes a biblical person is *Queen Susan the Gentle*, which is translated as *Королева Сьюзан Добросерда* [3]. Two methods were used in the translation, namely, transcription and calque. As you can see, in order not to distort the sound image of the other-language name, the proper name was transcribed, but the title was translated verbatim, that is, by calque technique according to O. Selivanova [8]. Queen Susan symbolizes the person of Virgin Mary, the Mother of Jesus Christ. This is the extremely courageous, prudent and intelligent Queen of Narnia.

Next, we will analyze the meaning and translation of a subject symbol example, a great variety of which are also found in many cases. We observe the symbol of a door that children use to get to Narnia: *“And shortly after that they looked into a room that was quite empty except for one big wardrobe; the sort that has a looking-glass in the door.”* *“Трохи згодом діти зазирали до кімнати цілковито порожньої, якщо не зважати на одну велику шафу з дзеркальними дверцятами”* [3]. The vocabulary meaning of the word “wardrobe” is a wardrobe, however, when translating, it was successfully adapted to the Ukrainian recipient and the word-reality “шафа” was used, which is quite naturally perceived. Critics and psychologists paid considerable attention to the wardrobe. *“The transition from a dark, wardrobe full of unnecessary things into the white snow-covered shining forests of Narnia symbolizes the rebirth of the human soul and the experiences associated with it”* [4]. If we turn to the philosophical subtext in the Chronicles, the metaphorical comparison of the “door” is found in one of the biblical statements in the Revelation: *“I stand at the door knocking: he will hear my voice and open it to me, I will enter him and sit down to dinner with him, and he with me”* [6, John 3:20].

In the following example, we observe an abstract symbol which is very common in the Bible: *“Are you not thirsty?” said the Lion. “I’m dying of thirst,” said Jill. “Ти не хочеш пити? – спитав Лев. Я помираю від спраги, – відповіла*

Джилл”. As you can see in the text of the source in the words of Jill and Lion, the same word "thirsty" is found, however, in the first case as an adjective, and in the second – a noun. In the translation, the method of transposition was used and the adjective in English became a verb in Ukrainian. As for the second word, we do not see such transformations here, the translation preserves the same part of the language. We find analogies in this in the Bible, in Jesus’s talk with a Samaritan woman: “If you knew the gift of God and whoever says to you, 'Give me a drink,' you would ask of him, and he would give you living water...He who drinks the water I give him will never thirst” [6, John 4:14]; “... he who believes in me will never thirst” [6, John 6:35]; “If anyone is thirsty, let him come to me and drink!” [6, John 7:37]. So with this symbol, Lewis wants to show that the true salvation of the soul is possible only through man's faith in God.

The four examples were chosen amongst the many ones to represent how the appropriate translation techniques could render the context and symbolic meaning of a source text by the right lexical tools in the target text. Delving into the symbolism that combines both religious and mythological parallels must be considered as a necessary ability for being a professional translator.

References

1. Lewis Clive Staples. The Chronicles of Narnia. – Режим доступу : <http://www.ereading.org.ua/bookbyauthor.php?author=19229#ser3463>
2. Religious Symbolism In The Chronicles of Narnia <https://leosdontjudge.wordpress.com/2013/03/28/religious-symbolism-in-the-chronicles-of-narnia/>
3. Льюїс К. С. Хроніки Нарнії. Лев, Біла Відьма та шафа / К. С. Льюїс; [пер. з англ. В. Наріжна]. – Дніпропетровськ : Проспект, 2006. – 224 с.
4. Льюїс К. С. Хроніки Нарнії. Принц Каспіян. / К. С. Льюїс; [пер. з англ. С. Андрухович]. – Дніпропетровськ : Видавництво «Проспект», 2008. – 240.
5. Мала філологічна енциклопедія / Укл.: О.Скопненко, Т.Цимбалюк. Київ, 2007. 478 с.
6. Новий Завіт з коментарем. – Львів : «Атлас», 1994. – 670 с.
7. Релігійний символ http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN
8. Селіванова О.О. Лінгвістична енциклопедія. Полтава, 2011. 844 с.
9. Селіванова О.О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава, 2006. 716 с.